

ze země
nač dovážet
něco, čeho je
doma dost?

Český poklad ve skalách

V romantických představách bývá v jeskyních zakopaný poklad. Ale ve skutečnosti mohou být pokladem samy skály, které své tajemství schovávají miliony let. Jedno takové odkryla společnost **Česká břidlice**, kterou spoluzaložil **Roman Hajabáč**. TEXT: DAVID NESNÍDAL

Břidlice, hornina se zajímavou geologickou historií (tzv. český kulm – pozn. aut.), se v českých a moravských horách těžila už v 18. století. Jednu dobu dokonce zákon nařizoval využívat tohoto kamene ke krytí střech. Břidlicová krytina z Nížkého Jeseníku se do první světové války vyvážela do celého Rakouska-Uherska. Pak nastal útlum, který se střídavě prolamoval, ale na dřívější břidlicí konjunkturu se už nepodařilo navázat. Po revoluci byly snahy obnovit těžbu, ale skončily nepřilíživě úspěšně. Nepřetržitě funguje jen důl Lhotka u Vítkova – a v roce 2014 začala firma Česká břidlice s geologickým průzkumem dolu Žluťský kámen v Čermné ve Slezsku.

Netřeba dovážet, čeho doma

„Jsme prostě Česká břidlice, nic lepšího nás nenapadlo,“ říká se smíchem spoluzakladatel firmy Roman Hajabáč. „Léta dělám v marketingu, reklamě a PR. Hledali jsme nové dárky pro klienty a napadly nás designové podložky pro servírování suší. Produkty chodily z Číny, nikdy jste nevěděli, v jakém stavu a kdy dorazí... A tak jsme začali studovat naši českou břidlici.“ Firma zpočátku neměla velké ambice, jenže zákazníci brzy

začali chtít z břidlice obklady, dlažbu do interiéru i zahrad. „Zjistili jsme, že osmdesát procent poptávané břidlice se k nám vózí z Číny a Brazílie, a ještě to vyjde levněji! Do poslední chvíle ale nevíte, jestli to nedojde polámané, v jiné tloušťce a odstínu. Řekli jsme si, že tohle musíme zvládnout.“

Česká břidlice se pustila do křížení tradice, která tu byla před osmdesáti roky. „Ale museli jsme na to jinak, někdejší know-how už je dnes příliš „old-how“, pro naše účely nemůžeme kámen odstřelovat dynamitem, protože tím břidlici rozbijete, že zůstanou maximálně kusy třicet na třicet centimetrů. A navíc rozdrtíte i skálu, což je za tím, čímž znehodnotíte celý lom. Mimochodem, tímhle způsobem jsou u nás znehodnocené skoro všechny lomy.“ Lom v Čermné patří k zachovalým, firma provádí geologický průzkum a zavádí způsob těžby šetrný k místu i okolní přírodě, který probíhá povrchovou šachtou tři krát tři metry. „Je tam břidlice odhadem za miliardu,“ říká Hajabáč. „My ale těžíme pomalu, jde nám o to, abychom produkovali ušlechtilý kámen, ne jen pro peníze likvidovali přírodu.“ Firma podporuje i Muzeum břidlice v Budišově a místní turistickou stezku.

Nápad s tácky na suší jako by určité vrstvě klientů naservíroval i zvědavost a zájem o břidlici. Lidé u České břidlice poptávají kámen pro příjezdové cesty k domům; formátovaný i neformátovaný kámen, venkovní i interiérové obklady, zahradní kámen, koupelnové doplňky... Česká břidlice nabízí také atraktivní ultratenké ohebné desky o milimetrové tloušťce kamene. „Ty se dělají speciální německou technologií v Indii. S deskami téhle tloušťky se dá flexibilně pracovat v interiéru, a dokonce je možné je podsvítit, takže pak vytvářejí onyxový efekt. Interiéroví architekti mají břidlici ve velké oblibě – je velmi efektní a přitom relativně levná, jen tisíc korun za metr čtvereční.“

Zájem o břidlici ze Slezska roste – nejen u nás, ale i na Slovensku, v Rakousku, Německu a Švýcarsku. „Volala třeba paní, že viděla břidlici na domě Dary Rolins, který jsme obkládali, a tak se jí to zalíbilo, že jí chce taky. To je nejlepší reklama,“ říká Roman Hajabáč, který odhaduje, že jeho firma má před sebou ještě dva roky tvrdé práce, než bude možné obchod s břidlicí považovat za stabilní. Ale věří v něj pevně, jako ve skálu, z níž šedočerný poklad doobývá. ✨

Břidlice je interiérovými architekty velmi vyhledávaný materiál. Je výrazně levnější než mramor, ale v bytě působí velmi efektně.

„Těžíme pomalu, jde nám o to, abychom produkovali ušlechtilý kámen, ne jen pro peníze likvidovali přírodu.“

Foto: Karol Šteclík a Martin Píchal

Roman Hajbáb podniká „inspekční cesty“ do dolu ve slezské Celiné. „Je to sice autem z Prahy dost daleko, ale když sem ráno dorazím a pak se procházím Stolou, úplně si tím vyčistím hlavu,“ říká.